<u>Proposed syllabus for bridge course in Sanskrit Jyotisha to those students who doesn't have an academic background in Sanskrit</u>

As per the direction of Dr. K.D Sobha, the Principal of Govt. Sanskrit College Tripunithura, a meeting was convened to discuss a syllabus for those students who didn't have an academic background in Sanskrit. The meeting was chaired by Dr. N. Ushadevi, the Chairperson of UG Board of Studies, MG University. It was held on 10-9-2020. As per the decision of the meeting a committee of all heads of departments in Sanskrit College Tripunithura and HoD of Sanskrit in Sree Sankara College Kalady was constituted. The IQAC coordinator of Government Sanskrit College, Tripunithura was nominated as the Coordinator of the committee. The committee held a meeting on 16/9/2020 to finalize the syllabus of Bridge course to be offered to those who don't have an academic background in Sanskrit. According to the decision, there will be four modules in the course.

<u>Aims and objectives</u>

1. The aptitude of the learner towards Sanskrit should be directed positively.
2. The learner should acquire a basic knowledge in LSRW of Sanskrit.
3. She/he is expected to achieve the ability to understand prose and poetry in Sanskrit.
4. She/he is expected to acquire a basic knowledge in Sanskrit Sastras.

Module 1(30 hrs.) –

Unit 1 - The scope of Sanskrit Education. What is the importance of Sanskrit? What are the aims to be achieved through the study of Sanskrit? Here the student should be made aware of the depth of knowledge kept in Sanskrit and its importance. The universal acceptance of Sanskrit as a language and the acceptance of knowledge repository in it should be conveyed to the students. The scope of being a Graduate in Sanskrit also should be imparted to them.

Unit 2 वर्णमाला – तथा स्वपरिचयः -वर्णलेखने उच्चारणे पदानाम् लेखने उच्चारणे च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। विभिन्नशब्दान् पदार्थसूचकान् विशिष्य अजन्तान् (तत्रापि अकारान्तादि) वक्तुं परिशीलनम्। तदनु सम्भाषणे अभिरुचिम् उत्पादयेत्। एतदर्थम् अत्र-तत्र-सर्वत्र, एषः सः- एषा- सा, एतत्-तत् इत्यादिशब्दानां नामभिः सह परिशीलनम्। अत्र पठिता स्वीयपरिचयकथने इतरैः सह संस्कृतेन भाषितुं च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। शब्दानां लेखने अभ्यासः। सम्भाषणपरिचयाय प्रथमं षष्ठीविभक्तिप्रयोगः। सुभाषितम् – हस्तस्य भूषणम्.....पुण्यस्य फलमिच्छन्ति.. श्लोकानाम्

कथने लेखने च अभ्यासः। बालः –बालस्य, वालिका- बालिकायाः, पुष्पं-पुष्पस्य। तदनु हरि- हरेः, नदी-नद्याः, एवं क्रमशः गुरु – गुरोः ,अहं –मम, भवान् भवतः इत्येवं षष्ठीपरिशीलनम्। क्रमशः स्वपरिचयकथने सामर्थ्योत्पादनम्। एषः –एतस्य, सः-तस्य, एषा- एतस्याः, सा-तस्याः, एतत् –एतस्य, तत्-तस्य इति परिशीलनम् – लघुवाक्यानां परिशीलनम्।

Unit3 प्रथमाविभक्तिः - प्रथमाविभक्तिपरिशीलनम् – एषः वालः – एतौ बालकौ – एते बालकाः। एषा बालिका- एते बालिके- एताः बालिकाः. एवं सः-तौ- ते, सा-ते-ताः, तत्-ते-तानि च। अनन्तरं हर्यादिशब्दानां यथालिङ्गवचनानुसारं प्रथमाविभक्तौ परिशीलनम्। तदनु तेषाम् लेखनाभ्यासश्च। सम्बोधनप्रथमापरिशीलनमपि अत्र अपेक्षितम्। पुरुषपरिशीलनं देयम्। सः एषः सा एषा पूर्वाभ्यस्तनामशब्दानां च प्रथमाविभक्तिमुक्त्वा क्रियापदानां गम्, पठ् इत्यादीनां लट् प्रथमपुरषपरिशीलनम्। तदनु मध्यमपुरुषक्रियापदानां अनन्तरं उत्तमपुरुषशब्दानां च परिशीलनम्।

प्रश्नवाचकः – कः-का किम्। कौ-के,के। के-काः कानि। लट्लकारः (भू, अस्) (सम्भाषणेन बोधनम्)

सर्वे भवन्तु सुखिनः..

Unit 4 – द्वितीयाविभक्तिः – पूर्वोक्तशब्दानां द्वितीयाविभक्तिः वाक्यैः परिशीलन्, लेखनाभ्यासश्च। कुत्र इति प्रश्नवाचकशब्दस्य अभअयासः। नूतनक्रियापदानां लट् (गम्, जानाति, करोति, गृह्णाति, ददाति शृणोति।) विना शब्दप्रयोगः, वाक्यैः लृट्लकारबोधनम्। लङ्

वसुदेवसुतं देवं ...., राम दशरथं...,

Unit 5- तृतीयाविभक्तिः – प्रोक्तशब्दानां तृतीयाविभक्तिः, सह प्रयोगः। उद्यमेन हि सिध्यन्ति....,

विना शीलेन वनिता वाग्मिता विद्यया विना।

विनयेन विना वित्तं मास्तु कस्यापि देहिनः।।

पञ्चभिः सह गन्तव्यम्। स्थातव्यम् पञ्चभिः सह।

पञ्चभिः सह वक्तव्यम् न दुःखं पञ्चभिः सह।।

Unit 6 चतुर्थी – प्रोक्तशब्दानाम्। तत्रापि दानार्थे, रुच्, क्रुध्, द्रुह्। आत्मनेपदप्रयोगः।

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे।

रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः।।

विद्या विवादाय धनं मदाय।

शक्तिः परेषां परिपीडनाय।

खलस्य साधोर्विपरीतमेतद्

ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय।।

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय।

भस्माङ्गरागाय महेश्वराय।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय

तस्मै नकाराय नमश्शिवाय।।

Unit 7 पञ्चमीविभक्तिः - तसिल्प्रयोगश्च। विना, ऋते। भयार्थे पञ्चमी।

क्रोधाद्भवति ...

मानाद्वा यदि वा क्रोधात् लोभाद्वा यदि वा भयात्।

यो न्यायमन्यथा ब्रूते स याति नरकं नरः।।

धर्मादर्थाद्भयात्कामात्कारुण्यादिति भारत।

दानं पञ्चविधं ज्ञेयमिति विज्ञाः ब्रुवन्ति हि।।

विद्या ददाति विनयम् विनयाद्याति पात्रताम्।

पात्रत्वाद्धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम्।।

Unit 8 षष्ठी- परिशीलनम्।

पुण्यस्य फलमिच्छन्ति पुण्यं नेच्छन्ति मानवाः।

फलं पापस्य नेच्छन्ति पापं कुर्वन्ति यत्नतः।।

आदानस्य प्रदानस्य कर्तव्यस्य च कर्मणः।

क्षिप्रमक्रियमाणस्य कालः पिबति तद्रसम्।।

पापानाम् शोधकं नित्यम् परानन्दस्य बोधखम्।

रोचकं चित्तवृत्तीनाम् भजध्वं नाम मङ्गलम्।।

Unit 9 सप्तमी – उक्तशब्दानां सप्तमी।

शैले शैले न माणिक्यं मौक्तिकं न गजे गजे।

सज्जनाः न हि सर्वत्र चन्दनं न वने वने।।

न देवो विद्यते काष्ठे न पाषाणे न मृण्मये।

भावे हि विद्यते देवः तस्माद्भावो हि कारणम्।।

परनिन्दासु पाण्डित्यम् स्वेषु कार्येषु अनुद्यमः।

प्रद्वेषश्च गुणज्ञेषु पन्थानो ह्यापदां त्रयः।।

Module 2

वाक्यलेखने अनुवाचने च कौशलोत्पादनम्। गम्, पठ्, लिख्, खाद्, क्रीड्, नम्, वन्द्, रुच् इत्यादिधातूनुपयुज्य वाक्यनिर्माणे कौशलोत्पादनम्।)To enable the student to write simple sentences in Sanskrit . क्त्वा, ल्यप्, तुमुन् अव्ययानि, तथा क्त, क्तवतू, प्रत्ययान्तशब्दाश्च। 10 खण्डाः मातृभाषातः संस्कृतेन लेखनम्, क्रियापदानां कालपरिवर्तनम्, नामपदानां पुरुषपरिवर्तनम्, वचनपरिवर्तनम् – एषां लेखनाभ्यासः। प्रदत्तकाव्यांशानां प्रदत्तगद्यांशानां च अनुवाचने च परिशीलनम्।

Module 3

प्रदत्तविषयेषु संस्कृते लिखितुं सामर्थ्यसम्पादनम् – To equip the learner with a capacity of write Sanskrit in given topics. 10 खण्डाः पत्र लेखनम्, भिन्नवातावरणे सम्भाषणम्, पोस्टर् निर्माणम्।

Module 4- ऐच्छिकविषयाणां प्रथमिकांशपरिचयः। (10 खण्डाः)

ज्योतिषस्य आमुखम्।

पञ्चाङ्गपरिचयः।

राशि-ग्रह-नक्षत्रपरिचयः।

Proposed syllabus for bridge course in Sanskrit Nyaya to those students who doesn't have an academic background in Sanskrit

As per the direction of Dr. K.D Sobha, the Principal of Govt. Sanskrit College Tripunithura, a meeting was convened to discuss a syllabus for those students who didn't have an academic background in Sanskrit. The meeting was chaired by Dr. N. Ushadevi, the Chairperson of UG Board of Studies, MG University. It was held on 10-9-2020. As per the decision of the meeting a committee of all heads of departments in Sanskrit College Tripunithura and HoD of Sanskrit in Sree Sankara College Kalady was constituted. The IQAC coordinator of Government Sanskrit College, Tripunithura was nominated as the Coordinator of the committee. The committee held a meeting on 16/9/2020 to finalize the syllabus of Bridge course to be offered to those who don't have an academic background in Sanskrit. According to the decision, there will be four modules in the course.

Aims and objectives

1. The aptitude of the learner towards Sanskrit should be directed positively.
2. The learner should acquire a basic knowledge in LSRW of Sanskrit.
3. She/he is expected to achieve the ability to understand prose and poetry in Sanskrit.
4. She/he is expected to acquire a basic knowledge in Sanskrit Sastras.

Module 1(30 hrs.) –

Unit 1 - The scope of Sanskrit Education. What is the importance of Sanskrit? What are the aims to be achieved through the study of Sanskrit? Here the student should be made aware of the depth of knowledge kept in Sanskrit and its importance. The universal acceptance of Sanskrit as a language and the acceptance of knowledge repository in it should be conveyed to the students. The scope of being a Graduate in Sanskrit also should be imparted to them.

Unit 2 वर्णमाला – तथा स्वपरिचयः -वर्णलेखने उच्चारणे पदानाम् लेखने उच्चारणे च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। विभिन्नशब्दान् पदार्थसूचकान् विशिष्य अजन्तान् (तत्रापि अकारान्तादि) वक्तुं परिशीलनम्। तदनु सम्भाषणे अभिरुचिम् उत्पादयेत्। एतदर्थम् अत्र-तत्र-सर्वत्र, एषः सः- एषा- सा, एतत्-तत् इत्यादिशब्दानां नामभिः सह परिशीलनम्। अत्र पठिता स्वीयपरिचयकथने इतरैः सह संस्कृतेन भाषितुं च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। शब्दानां लेखने अभ्यासः। सम्भाषणपरिचयाय प्रथमं षष्ठीविभक्तिप्रयोगः। सुभाषितम् – हस्तस्य भूषणम्.....पुण्यस्य फलमिच्छन्ति.. श्लोकानाम्

कथने लेखने च अभ्यासः। बालः –बालस्य, वालिका- बालिकायाः, पुष्पं-पुष्पस्य। तदनु हरि- हरेः, नदी-नद्याः, एवं क्रमशः गुरु – गुरोः ,अहं –मम, भवान् भवतः इत्येवं षष्ठीपरिशीलनम्। क्रमशः स्वपरिचयकथने सामर्थ्योत्पादनम्। एषः –एतस्य, सः-तस्य, एषा- एतस्याः, सा-तस्याः, एतत् –एतस्य, तत्-तस्य इति परिशीलनम् – लघुवाक्यानां परिशीलनम्।

Unit3 प्रथमाविभक्तिः - प्रथमाविभक्तिपरिशीलनम् – एषः वालः – एतौ बालकौ – एते बालकाः। एषा बालिका- एते बालिके- एताः बालिकाः. एवं सः-तौ- ते, सा-ते-ताः, तत्-ते-तानि च। अनन्तरं हर्यादिशब्दानां यथालिङ्गवचनानुसारं प्रथमाविभक्तौ परिशीलनम्। तदनु तेषाम् लेखनाभ्यासश्च। सम्बोधनप्रथमापरिशीलनमपि अत्र अपेक्षितम्। पुरुषपरिशीलनं देयम्। सः एषः सा एषा पूर्वाभ्यस्तनामशब्दानां च प्रथमाविभक्तिमुक्त्वा क्रियापदानां गम्, पठ् इत्यादीनां लट् प्रथमपुरषपरिशीलनम्। तदनु मध्यमपुरुषक्रियापदानां अनन्तरं उत्तमपुरुषशब्दानां च परिशीलनम्।

प्रश्नवाचकः – कः-का किम्। कौ-के,के। के-काः कानि। लट्लकारः (भू, अस्) (सम्भाषणेन बोधनम्)

सर्वे भवन्तु सुखिनः..

Unit 4 – द्वितीयाविभक्तिः – पूर्वोक्तशब्दानां द्वितीयाविभक्तिः वाक्यैः परिशीलन्, लेखनाभ्यासश्च। कुत्र इति प्रश्नवाचकशब्दस्य अभअयासः। नूतनक्रियापदानां लट् (गम्, जानाति, करोति, गृह्णाति, ददाति शृणोति।) विना शब्दप्रयोगः, वाक्यैः लृट्लकारबोधनम्। लङ्

वसुदेवसुतं देवं ...., राम दशरथं...,

Unit 5- तृतीयाविभक्तिः – प्रोक्तशब्दानां तृतीयाविभक्तिः, सह प्रयोगः। उद्यमेन हि सिध्यन्ति....,

विना शीलेन वनिता वाग्मिता विद्यया विना।

विनयेन विना वित्तं मास्तु कस्यापि देहिनः।।

पञ्चभिः सह गन्तव्यम्। स्थातव्यम् पञ्चभिः सह।

पञ्चभिः सह वक्तव्यम् न दुःखं पञ्चभिः सह।।

Unit 6 चतुर्थी – प्रोक्तशब्दानाम्। तत्रापि दानार्थे, रुच्, क्रुध्, द्रुह्। आत्मनेपदप्रयोगः।

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे।

रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः।।

विद्या विवादाय धनं मदाय।

शक्तिः परेषां परिपीडनाय।

खलस्य साधोर्विपरीतमेतद्

ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय।।

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय।

भस्माङ्गरागाय महेश्वराय।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय

तस्मै नकाराय नमश्शिवाय।।

Unit 7 पञ्चमीविभक्तिः - तसिल्प्रयोगश्च। विना, ऋते। भयार्थे पञ्चमी।

क्रोधाद्भवति ...

मानाद्वा यदि वा क्रोधात् लोभाद्वा यदि वा भयात्।

यो न्यायमन्यथा ब्रूते स याति नरकं नरः।।

धर्मादर्थाद्भयात्कामात्कारुण्यादिति भारत।

दानं पञ्चविधं ज्ञेयमिति विज्ञाः ब्रुवन्ति हि।।

विद्या ददाति विनयम् विनयाद्याति पात्रताम्।

पात्रत्वाद्धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम्।।

Unit 8 षष्ठी- परिशीलनम्।

पुण्यस्य फलमिच्छन्ति पुण्यं नेच्छन्ति मानवाः।

फलं पापस्य नेच्छन्ति पापं कुर्वन्ति यत्नतः।।

आदानस्य प्रदानस्य कर्तव्यस्य च कर्मणः।

क्षिप्रमक्रियमाणस्य कालः पिबति तद्रसम्।।

पापानाम् शोधकं नित्यम् परानन्दस्य बोधखम्।

रोचकं चित्तवृत्तीनाम् भजध्वं नाम मङ्गलम्।।

Unit 9 सप्तमी – उक्तशब्दानां सप्तमी।

शैले शैले न माणिक्यं मौक्तिकं न गजे गजे।

सज्जनाः न हि सर्वत्र चन्दनं न वने वने।।

न देवो विद्यते काष्ठे न पाषाणे न मृण्मये।

भावे हि विद्यते देवः तस्माद्भावो हि कारणम्।।

परनिन्दासु पाण्डित्यम् स्वेषु कार्येषु अनुद्यमः।

प्रद्वेषश्च गुणज्ञेषु पन्थानो ह्यापदां त्रयः।।

Module 2

वाक्यलेखने अनुवाचने च कौशलोत्पादनम्। गम्, पठ्, लिख्, खाद्, क्रीड्, नम्, वन्द्, रुच् इत्यादिधातूनुपयुज्य वाक्यनिर्माणे कौशलोत्पादनम्।)To enable the student to write simple sentences in Sanskrit . क्त्वा, ल्यप्, तुमुन् अव्ययानि, तथा क्त, क्तवतू, प्रत्ययान्तशब्दाश्च। 10 खण्डाः मातृभाषातः संस्कृतेन लेखनम्, क्रियापदानां कालपरिवर्तनम्, नामपदानां पुरुषपरिवर्तनम्, वचनपरिवर्तनम् – एषां लेखनाभ्यासः। प्रदत्तकाव्यांशानां प्रदत्तगद्यांशानां च अनुवाचने च परिशीलनम्।

Module 3

प्रदत्तविषयेषु संस्कृते लिखितुं सामर्थ्यसम्पादनम् – To equip the learner with a capacity of write Sanskrit in given topics. 10 खण्डाः पत्र लेखनम्, भिन्नवातावरणे सम्भाषणम्, पोस्टर् निर्माणम्।

Module 4- ऐच्छिकविषयाणां प्रथमिकांशपरिचयः। (10 खण्डाः)

A Prelude to Nyaya philosophy.

Nyaya philosophy is the key to all Indian systems of knowledge. It is an analytical philosophy of early India. Its epistemological perspectives are still relevant. The methodology of Nyaya is very inevitable in the field of research. A thorough study of this philosophy develops the intellectual capacity of the learner. Through this module the relevance of this subject in the modern world will be imparted to the students.

UNITS

1. Introduction of the term Nyaya.
2. The characteristics of Nyaya Philosophy.
3. Nyaya Philosophy and Nyaya Scholars abroad.
4. Influence of Nyaya philosophy on other Sanskrit systems of knowledge.
5. Characteristics of Navya Nyaya language and the use of it in Natural Language Process.
6. Scope and Job opportunities of Nyaya study in modern scenario.
7. Various Universities and colleges for Nyaya study in India and abroad.
8. Introduction to different types of Debate.
9. The Atomic theory in Vaiseshika Philosophy.
10. Role and importance of Nyaya Vaiseshika Philosophy in the study of Ayurveda.

Proposed syllabus for bridge course in Sanskrit Sahitya to those students who doesn’t have an academic background in Sanskrit

As per the direction of Dr. K.D Sobha, the Principal of Govt. Sanskrit College Tripunithura, a meeting was convened to discuss a syllabus for those students who didn’t have an academic background in Sanskrit. The meeting was chaired by Dr. N. Ushadevi, the Chairperson of UG Board of Studies, MG University. It was held on 10-9-2020. As per the decision of the meeting a committee of all heads of departments in Sanskrit College Tripunithura and HoD of Sanskrit in Sree Sankara College Kalady was constituted. The IQAC coordinator of Government Sanskrit College, Tripunithura was nominated as the Coordinator of the committee. The committee held a meeting on 16/9/2020 to finalize the syllabus of Bridge course to be offered to those who don’t have an academic background in Sanskrit. According to the decision, there will be four modules in the course.

Aims and objectives

1. The aptitude of the learner towards Sanskrit should be directed positively.
2. The learner should acquire a basic knowledge in LSRW of Sanskrit.
3. She/he is expected to achieve the ability to understand prose and poetry in Sanskrit.
4. She/he is expected to acquire a basic knowledge in Sanskrit Sastras.

Module 1(30 hrs.) –

Unit 1 - The scope of Sanskrit Education. What is the importance of Sanskrit? What are the aims to be achieved through the study of Sanskrit? Here the student should be made aware of the depth of knowledge kept in Sanskrit and its importance. The universal acceptance of Sanskrit as a language and the acceptance of knowledge repository in it should be conveyed to the students. The scope of being a Graduate in Sanskrit also should be imparted to them.

Unit 2 वर्णमाला – तथा स्वपरिचयः -वर्णलेखने उच्चारणे पदानाम् लेखने उच्चारणे च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। विभिन्नशब्दान् पदार्थसूचकान् विशिष्य अजन्तान् (तत्रापि अकारान्तादि) वक्तुं परिशीलनम्। तदनु सम्भाषणे अभिरुचिम् उत्पादयेत्। एतदर्थम् अत्र-तत्र-सर्वत्र, एषः सः- एषा- सा, एतत्-तत् इत्यादिशब्दानां नामभिः सह परिशीलनम्। अत्र पठिता स्वीयपरिचयकथने इतरैः सह संस्कृतेन भाषितुं च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। शब्दानां लेखने अभ्यासः।

सम्भाषणपरिचयाय प्रथमं षष्ठीविभक्तिप्रयोगः। सुभाषितम् – हस्तस्य भूषणम्.....पुण्यस्य फलमिच्छन्ति.. श्लोकानाम् कथने लेखने च अभ्यासः। बालः –बालस्य, वालिका- बालिकायाः, पुष्पं-पुष्पस्य। तदनु हरि- हरेः, नदी-नद्याः, एवं क्रमशः गुरु – गुरोः ,अहं –मम, भवान् भवतः इत्येवं षष्ठीपरिशीलनम्। क्रमशः स्वपरिचयकथने सामर्थ्योत्पादनम्। एषः –एतस्य, सः-तस्य, एषा- एतस्याः, सा-तस्याः, एतत् –एतस्य, तत्-तस्य इति परिशीलनम् – लघुवाक्यानां परिशीलनम्।

Unit3 प्रथमाविभक्तिः - प्रथमाविभक्तिपरिशीलनम् – एषः वालः – एतौ बालकौ – एते बालकाः। एषा बालिका- एते बालिके- एताः बालिकाः. एवं सः-तौ- ते, सा-ते-ताः, तत्-ते-तानि च। अनन्तरं हर्यादिशब्दानां यथालिङ्गवचनानुसारं प्रथमाविभक्तौ परिशीलनम्। तदनु तेषाम् लेखनाभ्यासश्च। सम्बोधनप्रथमापरिशीलनमपि अत्र अपेक्षितम्। पुरुषपरिशीलनं देयम्। सः एषः सा एषा पूर्वाभ्यस्तनामशब्दानां च प्रथमाविभक्तिमुक्त्वा क्रियापदानां गम्, पठ् इत्यादीनां लट् प्रथमपुरषपरिशीलनम्। तदनु मध्यमपुरुषक्रियापदानां अनन्तरं उत्तमपुरुषशब्दानां च परिशीलनम्।

प्रश्नवाचकः – कः-का किम्। कौ-के,के। के-काः कानि। लट्लकारः (भू, अस्) (सम्भाषणेन बोधनम्)

सर्वे भवन्तु सुखिनः..

Unit 4 – द्वितीयाविभक्तिः – पूर्वोक्तशब्दानां द्वितीयाविभक्तिः वाक्यैः परिशीलन्, लेखनाभ्यासश्च। कुत्र इति प्रश्नवाचकशब्दस्य अभअयासः। नूतनक्रियापदानां लट् (गम्, जानाति, करोति, गृह्णाति, ददाति शृणोति।) विना शब्दप्रयोगः, वाक्यैः लृट्लकारबोधनम्। लङ्

वसुदेवसुतं देवं ...., राम दशरथं...,

Unit 5- तृतीयाविभक्तिः – प्रोक्तशब्दानां तृतीयाविभक्तिः, सह प्रयोगः। उद्यमेन हि सिध्यन्ति....,

विना शीलेन वनिता वाग्मिता विद्यया विना।

विनयेन विना वित्तं मास्तु कस्यापि देहिनः॥

पञ्चभिः सह गन्तव्यम्। स्थातव्यम् पञ्चभिः सह।

पञ्चभिः सह वक्तव्यम् न दुःखं पञ्चभिः सह॥

Unit 6 चतुर्थी – प्रोक्तशब्दानाम्। तत्रापि दानार्थे, रुच्, क्रुध्, द्रुह्। आत्मनेपदप्रयोगः।

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे।

रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः॥

विद्या विवादाय धनं मदाय।

शक्तिः परेषां परिपीडनाय।

खलस्य साधोर्विपरीतमेतद्

ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय॥

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय।

भस्माङ्गरागाय महेश्वराय।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय

तस्मै नकाराय नमश्शिवाय॥

Unit 7 पञ्चमीविभक्तिः - तसिल्प्रयोगश्च। विना, ऋते। भयार्थे पञ्चमी।

क्रोधाद्भवति ...

मानाद्वा यदि वा क्रोधात् लोभाद्वा यदि वा भयात्।

यो न्यायमन्यथा ब्रूते स याति नरकं नरः॥

धर्मादर्थाद्भयात्कामात्कारुण्यादिति भारत।

दानं पञ्चविधं ज्ञेयमिति विज्ञाः ब्रुवन्ति हि॥

विद्या ददाति विनयम् विनयाद्याति पात्रताम्।

पात्रत्वाद्धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम्॥

Unit 8 षष्ठी- परिशीलनम्।

पुण्यस्य फलमिच्छन्ति पुण्यं नेच्छन्ति मानवाः।

फलं पापस्य नेच्छन्ति पापं कुर्वन्ति यत्नतः॥

आदानस्य प्रदानस्य कर्तव्यस्य च कर्मणः।

क्षिप्रमक्रियमाणस्य कालः पिबति तद्रसम्॥

पापानाम् शोधकं नित्यम् परानन्दस्य बोधखम्।

रोचकं चित्तवृत्तीनाम् भजध्वं नाम मङ्गलम्।।

Unit 9 सप्तमी – उक्तशब्दानां सप्तमी।

शैले शैले न माणिक्यं मौक्तिकं न गजे गजे।

सज्जनाः न हि सर्वत्र चन्दनं न वने वने।।

न देवो विद्यते काष्ठे न पाषाणे न मृण्मये।

भावे हि विद्यते देवः तस्माद्भावो हि कारणम्।।

परनिन्दासु पाण्डित्यम् स्वेषु कार्येषु अनुद्यमः।

प्रद्वेषश्च गुणज्ञेषु पन्थानो ह्यापदां त्रयः।।

Module 2

वाक्यलेखने अनुवाचने च कौशलोत्पादनम्। गम्, पठ्, लिख्, खाद्, क्रीड्, नम्, वन्द्, रुच् इत्यादिधातूनुपयुज्य वाक्यनिर्माणे कौशलोत्पादनम्।)To enable the student to write simple sentences in Sanskrit . क्त्वा, ल्यप्, तुमुन् अव्ययानि, तथा क्त, क्तवतू, प्रत्ययान्तशब्दाश्च। 10 खण्डाः मातृभाषातः संस्कृतेन लेखनम्, क्रियापदानां कालपरिवर्तनम्, नामपदानां पुरुषपरिवर्तनम्, वचनपरिवर्तनम् – एषां लेखनाभ्यासः। प्रदत्तकाव्यांशानां प्रदत्तगद्यांशानां च अनुवाचने च परिशीलनम्।

Module 3

प्रदत्तविषयेषु संस्कृते लिखितुं सामर्थ्यसम्पादनम् – To equip the learner with a capacity of write Sanskrit in given topics. 10 खण्डाः पत्र लेखनम्, भिन्नवातावरणे सम्भाषणम्, पोस्टर् निर्माणम्।

Module -4 – ऐच्छिकविषयाणां प्राथमिकांशपरिचयः (10 खण्डाः)

1. Introduction to Sahitya
2. Familiarizing the vast literature from Vedic Age
3. Knowing the famous poets like Kalidasa, Aswaghosha, Bhasa.
4. Enjoy the beauty of great epics like Ramayana and Mahabharata
5. Introducing Sanskrit dramas Abhijnanasakuntala, Swapnavasavadatta.

Proposed syllabus for bridge course in Sanskrit Vedanta to those students who doesn't have an academic background in Sanskrit

As per the direction of Dr. K.D Sobha, the Principal of Govt. Sanskrit College Tripunithura, a meeting was convened to discuss a syllabus for those students who didn't have an academic background in Sanskrit. The meeting was chaired by Dr. N. Ushadevi, the Chairperson of UG Board of Studies, MG University. It was held on 10-9-2020. As per the decision of the meeting a committee of all heads of departments in Sanskrit College Tripunithura and HoD of Sanskrit in Sree Sankara College Kalady was constituted. The IQAC coordinator of Government Sanskrit College, Tripunithura was nominated as the Coordinator of the committee. The committee held a meeting on 16/9/2020 to finalize the syllabus of Bridge course to be offered to those who don't have an academic background in Sanskrit. According to the decision, there will be four modules in the course.

Aims and objectives

1. The aptitude of the learner towards Sanskrit should be directed positively.
2. The learner should acquire a basic knowledge in LSRW of Sanskrit.
3. She/he is expected to achieve the ability to understand prose and poetry in Sanskrit.
4. She/he is expected to acquire a basic knowledge in Sanskrit Sastras.

Module 1(30 hrs.) –

Unit 1 - The scope of Sanskrit Education. What is the importance of Sanskrit? What are the aims to be achieved through the study of Sanskrit? Here the student should be made aware of the depth of knowledge kept in Sanskrit and its importance. The universal acceptance of Sanskrit as a language and the acceptance of knowledge repository in it should be conveyed to the students. The scope of being a Graduate in Sanskrit also should be imparted to them.

Unit 2 वर्णमाला – तथा स्वरपरिचयः -वर्णलेखने उच्चारणे पदानाम् लेखने उच्चारणे च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। विभिन्नशब्दान् पदार्थसूचकान् विशिष्य अजन्तान् (तत्रापि अकारान्तादि) वक्तुं परिशीलनम्। तदनु सम्भाषणे अभिरुचिम् उत्पादयेत्। एतदर्थम् अत्र-तत्र-सर्वत्र, एषः सः- एषा- सा, एतत्-तत् इत्यादिशब्दानां नामभिः सह परिशीलनम्। अत्र पठिता स्वीयपरिचयकथने इतरैः सह संस्कृतेन भाषितुं च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। शब्दानां लेखने अभ्यासः।

सम्भाषणपरिचयाय प्रथमं षष्ठीविभक्तिप्रयोगः। सुभाषितम् – हस्तस्य भूषणम्.....पुण्यस्य फलमिच्छन्ति.. श्लोकानाम् कथने लेखने च अभ्यासः। बालः –बालस्य, वालिका- बालिकायाः, पुष्पं-पुष्पस्य। तदनु हरि- हरेः, नदी-नद्याः, एवं क्रमशः गुरु – गुरोः ,अहं –मम, भवान् भवतः इत्येवं षष्ठीपरिशीलनम्। क्रमशः स्वपरिचयकथने सामर्थ्योत्पादनम्। एषः –एतस्य, सः-तस्य, एषा- एतस्याः, सा-तस्याः, एतत् –एतस्य, तत्-तस्य इति परिशीलनम् – लघुवाक्यानां परिशीलनम्।

Unit3 प्रथमाविभक्तिः - प्रथमाविभक्तिपरिशीलनम् – एषः वालः – एतौ बालकौ – एते बालकाः। एषा बालिका- एते बालिके- एताः बालिकाः. एवं सः-तौ- ते, सा-ते-ताः, तत्-ते-तानि च। अनन्तरं हर्यादिशब्दानां यथालिङ्गवचनानुसारं प्रथमाविभक्तौ परिशीलनम्। तदनु तेषाम् लेखनाभ्यासश्च। सम्बोधनप्रथमापरिशीलनमपि अत्र अपेक्षितम्। पुरुषपरिशीलनं देयम्। सः एषः सा एषा पूर्वाभ्यस्तनामशब्दानां च प्रथमाविभक्तिमुक्त्वा क्रियापदानां गम्, पठ् इत्यादीनां लट् प्रथमपुरषपरिशीलनम्। तदनु मध्यमपुरुषक्रियापदानां अनन्तरं उत्तमपुरुषशब्दानां च परिशीलनम्।

प्रश्नवाचकः – कः-का किम्। कौ-के,के। के-काः कानि। लट्लकारः (भू, अस्) (सम्भाषणेन बोधनम्)

सर्वे भवन्तु सुखिनः..

Unit 4 – द्वितीयाविभक्तिः – पूर्वोक्तशब्दानां द्वितीयाविभक्तिः वाक्यैः परिशीलन्, लेखनाभ्यासश्च। कुत्र इति प्रश्नवाचकशब्दस्य अभ्यासः। नूतनक्रियापदानां लट् (गम्, जानाति, करोति, गृह्णाति, ददाति शृणोति।) विना शब्दप्रयोगः, वाक्यैः लृट्लकारबोधनम्। लङ्

वसुदेवसुतं देवं ...., राम दशरथं...,

Unit 5- तृतीयाविभक्तिः – प्रोक्तशब्दानां तृतीयाविभक्तिः, सह प्रयोगः। उद्यमेन हि सिध्यन्ति....,

विना शीलेन वनिता वाग्मिता विद्यया विना।

विनयेन विना वित्तं मास्तु कस्यापि देहिनः।।

पञ्चभिः सह गन्तव्यम्। स्थातव्यम् पञ्चभिः सह।

पञ्चभिः सह वक्तव्यम् न दुःखं पञ्चभिः सह।।

Unit 6 चतुर्थी – प्रोक्तशब्दानाम्। तत्रापि दानार्थे, रुच्, क्रुध्, द्रुह्। आत्मनेपदप्रयोगः।

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे।

रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः।।

विद्या विवादाय धनं मदाय।

शक्तिः परेषां परिपीडनाय।

खलस्य साधोर्विपरीतमेतद्

ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय।।

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय।

भस्माङ्गरागाय महेश्वराय।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय

तस्मै नकाराय नमश्शिवाय।।

Unit 7 पञ्चमीविभक्तिः - तसिल्प्रयोगश्च। विना, ऋते। भयार्थे पञ्चमी।

क्रोधाद्भवति ...

मानाद्वा यदि वा क्रोधात् लोभाद्वा यदि वा भयात्।

यो न्यायमन्यथा ब्रूते स याति नरकं नरः।।

धर्मादर्थाद्भयात्कामात्कारुण्यादिति भारत।

दानं पञ्चविधं ज्ञेयमिति विज्ञाः ब्रुवन्ति हि।।

विद्या ददाति विनयम् विनयाद्याति पात्रताम्।

पात्रत्वाद्धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम्।।

Unit 8 षष्ठी- परिशीलनम्।

पुण्यस्य फलमिच्छन्ति पुण्यं नेच्छन्ति मानवाः।

फलं पापस्य नेच्छन्ति पापं कुर्वन्ति यत्नतः।।

आदानस्य प्रदानस्य कर्तव्यस्य च कर्मणः।

क्षिप्रमक्रियमाणस्य कालः पिबति तद्रसम्।।

पापानाम् शोधकं नित्यम् परानन्दस्य बोधखम्।

रोचकं चित्तवृत्तीनाम् भजध्वं नाम मङ्गलम्।।

Unit 9 सप्तमी – उक्तशब्दानां सप्तमी।

शैले शैले न माणिक्यं मौक्तिकं न गजे गजे।

सज्जनाः न हि सर्वत्र चन्दनं न वने वने।।

न देवो विद्यते काष्ठे न पाषाणे न मृण्मये।

भावे हि विद्यते देवः तस्माद्भावो हि कारणम्।।

परनिन्दासु पाण्डित्यम् स्वेषु कार्येषु अनुद्यमः।

प्रद्वेषश्च गुणज्ञेषु पन्थानो ह्यापदां त्रयः।।

Module 2

वाक्यलेखने अनुवाचने च कौशलोत्पादनम्। गम्, पठ्, लिख्, खाद्, क्रीड्, नम्, वन्द्, रुच् इत्यादिधातूनुपयुज्य वाक्यनिर्माणे कौशलोत्पादनम्।)To enable the student to write simple sentences in Sanskrit . क्त्वा, ल्यप्, तुमुन् अव्ययानि, तथा क्त, क्तवतू, प्रत्ययान्तशब्दाश्च। 10 खण्डाः मातृभाषातः संस्कृतेन लेखनम्, क्रियापदानां कालपरिवर्तनम्, नामपदानां पुरुषपरिवर्तनम्, वचनपरिवर्तनम् – एषां लेखनाभ्यासः। प्रदत्तकाव्यांशानां प्रदत्तगद्यांशानां च अनुवाचने च परिशीलनम्।

Module 3

प्रदत्तविषयेषु संस्कृते लिखितुं सामर्थ्यसम्पादनम् – To equip the learner with a capacity of write Sanskrit in given topics. 10 खण्डाः पत्र लेखनम्, भिन्नवातावरणे सम्भाषणम्, पोस्टर् निर्माणम्।**Module 4**

ऐच्छिकविषयाणां प्रथमिकांशपरिचयः। (10 खण्डाः)

तत्र वेदान्ते प्रथमं वेदपरिचयः – चत्वारो वेदाः- संहिता, ब्राह्मणम् आरण्यकम् उपनिषदश्च।

प्रस्थानत्रयस्य परिचयः – उपनिषदः – दशोपनिषदः - महावाक्यानि, उपनिषद्गताः मुख्याः आख्यायिकाः –यथा – नाचिकेतोपाख्यानम्, याज्ञवल्क्योपाख्यानम्, आरुणि-श्वेतकेतुसंवादः, नारदसनत्कुमारसंवादः इत्यादयः, भगवद्गीता, ब्रह्मसूत्रम् च।

वेदान्तविभागाः – अद्वैतम्, विशिष्टाद्वैतम्, द्वैतम्, भेदाभेदवादः, केवलाद्वैतम्।

Proposed syllabus for bridge course in Sanskrit Sahitya to those students who doesn't have an academic background in Sanskrit

As per the direction of Dr. K.D Sobha, the Principal of Govt. Sanskrit College Tripunithura, a meeting was convened to discuss a syllabus for those students who didn't have an academic background in Sanskrit. The meeting was chaired by Dr. N. Ushadevi, the Chairperson of UG Board of Studies, MG University. It was held on 10-9-2020. As per the decision of the meeting a committee of all heads of departments in Sanskrit College Tripunithura and HoD of Sanskrit in Sree Sankara College Kalady was constituted. The IQAC coordinator of Government Sanskrit College, Tripunithura was nominated as the Coordinator of the committee. The committee held a meeting on 16/9/2020 to finalize the syllabus of Bridge course to be offered to those who don't have an academic background in Sanskrit. According to the decision, there will be four modules in the course.

Aims and objectives

1. The aptitude of the learner towards Sanskrit should be directed positively.
2. The learner should acquire a basic knowledge in LSRW of Sanskrit.
3. She/he is expected to achieve the ability to understand prose and poetry in Sanskrit.
4. She/he is expected to acquire a basic knowledge in Sanskrit Sastras.

Module 1(30 hrs.) –

Unit 1 - The scope of Sanskrit Education. What is the importance of Sanskrit? What are the aims to be achieved through the study of Sanskrit? Here the student should be made aware of the depth of knowledge kept in Sanskrit and its importance. The universal acceptance of Sanskrit as a language and the acceptance of knowledge repository in it should be conveyed to the students. The scope of being a Graduate in Sanskrit also should be imparted to them.

Unit 2 वर्णमाला – तथा स्वपरिचयः -वर्णलेखने उच्चारणे पदानाम् लेखने उच्चारणे च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। विभिन्नशब्दान् पदार्थसूचकान् विशिष्य अजन्तान् (तत्रापि अकारान्तादि) वक्तुं परिशीलनम्। तदनु सम्भाषणे अभिरुचिम् उत्पादयेत्। एतदर्थम् अत्र-तत्र-सर्वत्र, एषः सः- एषा- सा, एतत्-तत् इत्यादिशब्दानां नामभिः सह परिशीलनम्। अत्र पठिता स्वीयपरिचयकथने इतरैः सह संस्कृतेन भाषितुं च सामर्थ्यं सम्पादयेत्। शब्दानां लेखने अभ्यासः।

सम्भाषणपरिचयाय प्रथमं षष्ठीविभक्तिप्रयोगः। सुभाषितम् – हस्तस्य भूषणम्.....पुण्यस्य फलमिच्छन्ति.. श्लोकानाम् कथने लेखने च अभ्यासः। बालः –बालस्य, वालिका- बालिकायाः, पुष्पं-पुष्पस्य। तदनु हरि- हरेः, नदी-नद्याः, एवं क्रमशः गुरु – गुरोः ,अहं –मम, भवान् भवतः इत्येवं षष्ठीपरिशीलनम्। क्रमशः स्वपरिचयकथने सामर्थ्योत्पादनम्। एषः –एतस्य, सः-तस्य, एषा- एतस्याः, सा-तस्याः, एतत् –एतस्य, तत्-तस्य इति परिशीलनम् – लघुवाक्यानां परिशीलनम्।

Unit3 प्रथमाविभक्तिः - प्रथमाविभक्तिपरिशीलनम् – एषः वालः – एतौ बालकौ – एते बालकाः। एषा बालिका- एते बालिके- एताः बालिकाः. एवं सः-तौ- ते, सा-ते-ताः, तत्-ते-तानि च। अनन्तरं हर्यादिशब्दानां यथालिङ्गवचनानुसारं प्रथमाविभक्तौ परिशीलनम्। तदनु तेषाम् लेखनाभ्यासश्च। सम्बोधनप्रथमापरिशीलनमपि अत्र अपेक्षितम्। पुरुषपरिशीलनं देयम्। सः एषः सा एषा पूर्वाभ्यस्तनामशब्दानां च प्रथमाविभक्तिमुक्त्वा क्रियापदानां गम्, पठ् इत्यादीनां लट् प्रथमपुरषपरिशीलनम्। तदनु मध्यमपुरुषक्रियापदानां अनन्तरं उत्तमपुरुषशब्दानां च परिशीलनम्।

प्रश्नवाचकः – कः-का किम्। कौ-के,के। के-काः कानि। लट्लकारः (भू, अस्) (सम्भाषणेन बोधनम्)

सर्वे भवन्तु सुखिनः..

Unit 4 – द्वितीयाविभक्तिः – पूर्वोक्तशब्दानां द्वितीयाविभक्तिः वाक्यैः परिशीलन्, लेखनाभ्यासश्च। कुत्र इति प्रश्नवाचकशब्दस्य अभअयासः। नूतनक्रियापदानां लट् (गम्, जानाति, करोति, गृह्णाति, ददाति शृणोति।) विना शब्दप्रयोगः, वाक्यैः लृट्लकारबोधनम्। लङ्

वसुदेवसुतं देवं ...., राम दशरथं...,

Unit 5- तृतीयाविभक्तिः – प्रोक्तशब्दानां तृतीयाविभक्तिः, सह प्रयोगः। उद्यमेन हि सिध्यन्ति....,

विना शीलेन वनिता वाग्मिता विद्यया विना।

विनयेन विना वित्तं मास्तु कस्यापि देहिनः।।

पञ्चभिः सह गन्तव्यम्। स्थातव्यम् पञ्चभिः सह।

पञ्चभिः सह वक्तव्यम् न दुःखं पञ्चभिः सह।।

Unit 6 चतुर्थी – प्रोक्तशब्दानाम्। तत्रापि दानार्थे, रुच्, क्रुध्, द्रुह्। आत्मनेपदप्रयोगः।

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे।

रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः।।

विद्या विवादाय धनं मदाय।

शक्तिः परेषां परिपीडनाय।

खलस्य साधोर्विपरीतमेतद्

ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय।।

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय।

भस्माङ्गरागाय महेश्वराय।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय

तस्मै नकाराय नमश्शिवाय।।

Unit 7 पञ्चमीविभक्तिः - तसिल्प्रयोगश्च। विना, ऋते। भयार्थे पञ्चमी।

क्रोधाद्भवति ...

मानाद्वा यदि वा क्रोधात् लोभाद्वा यदि वा भयात्।

यो न्यायमन्यथा ब्रूते स याति नरकं नरः।।

धर्मादर्थाद्भयात्कामात्कारुण्यादिति भारत।

दानं पञ्चविधं ज्ञेयमिति विज्ञाः ब्रुवन्ति हि।।

विद्या ददाति विनयम् विनयाद्याति पात्रताम्।

पात्रत्वाद्धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम्।।

Unit 8 षष्ठी- परिशीलनम्।

पुण्यस्य फलमिच्छन्ति पुण्यं नेच्छन्ति मानवाः।

फलं पापस्य नेच्छन्ति पापं कुर्वन्ति यत्नतः।।

आदानस्य प्रदानस्य कर्तव्यस्य च कर्मणः।

क्षिप्रमक्रियमाणस्य कालः पिबति तद्रसम्।।

पापानाम् शोधकं नित्यम् परानन्दस्य बोधखम्।

रोचकं चित्तवृत्तीनाम् भजध्वं नाम मङ्गलम्।।

Unit 9 सप्तमी – उक्तशब्दानां सप्तमी।

शैले शैले न माणिक्यं मौक्तिकं न गजे गजे।

सज्जनाः न हि सर्वत्र चन्दनं न वने वने।।

न देवो विद्यते काष्ठे न पाषाणे न मृण्मये।

भावे हि विद्यते देवः तस्माद्भावो हि कारणम्।।

परनिन्दासु पाण्डित्यम् स्वेषु कार्येषु अनुद्यमः।

प्रद्वेषश्च गुणज्ञेषु पन्थानो ह्यापदां त्रयः।।

Module 2

वाक्यलेखने अनुवाचने च कौशलोत्पादनम्। गम्, पठ्, लिख्, खाद्, क्रीड्, नम्, वन्द्, रुच् इत्यादिधातूनुपयुज्य वाक्यनिर्माणे कौशलोत्पादनम्।)To enable the student to write simple sentences in Sanskrit . क्त्वा, ल्यप्, तुमुन् अव्ययानि, तथा क्त, क्तवतू, प्रत्ययान्तशब्दाश्च। 10 खण्डाः मातृभाषातः संस्कृतेन लेखनम्, क्रियापदानां कालपरिवर्तनम्, नामपदानां पुरुषपरिवर्तनम्, वचनपरिवर्तनम् – एषां लेखनाभ्यासः। प्रदत्तकाव्यांशानां प्रदत्तगद्यांशानां च अनुवाचने च परिशीलनम्।

Module 3

प्रदत्तविषयेषु संस्कृते लिखितुं सामर्थ्यसम्पादनम् – To equip the learner with a capacity of write Sanskrit in given topics. 10 खण्डाः पत्र लेखनम्, भिन्नवातावरणे सम्भाषणम्, पोस्टर् निर्माणम्।

Module 4 ऐच्छिकविषयाणां प्रथमिकांशपरिचयः। (10 खण्डाः)

व्याकरणशास्त्रपरिचयः मुनित्रयपरिचयः।

सूत्रलक्षणम्, भाष्यलक्षणम्, वार्तिकलक्षणम्।

माहेश्वरसूत्राणम् परिचयः तथा प्रत्याहारपरिचयः च।